

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. ונמש כי תחטא
ושמעה קול אלה וזה
עד או ראה או ידע אם
לוא יגיד ונמש ענה:
ירקא ה א
2. נפש כי תחטא ומעלה
מפלל ביה וכחש בעמיתו
בפקדון או בתשומת יד
או בגזל או עשק את
עמיתו: ירקא ה א
3. יזכה ה בשמחת
ובקדושת
ובחיריו ובחבדו ובכדושת
ובחוקו וברדוקו
אברו: דריס נח כב

הגהות הב"ח

(ב) במשנה יבנה ה' וכן
יבנה אליהם: (א) רש"י
דריה יבנה ה' וכן יבנה
אליהם נגדו"ל
(ג) דריה זו היא ותי וכן
יבנה השם ותי ותי וכן
יבנה ה' אל: (ד) דריה
רבי מנחם מתיב המכלל
וטי' אל יבנה וטי' יבנה
(ה) יבנה (א) דריה נגזלה
המורה כמורה אלה
החקים אשר צורה ה'
אלה המעלה: (ח) דריה
עפרה. רבי עיין גע' 97
רמ' עתה יבנה' דריה הונה
השם וכן נגדו"ל (הגהות)

הנהות הנר"א

[א] במשנה אלקים.
נמחק: [ב] גם' שאין
נמחקין כגון אל אלה כ"ל
(ועמ"ש רבינו חיו"ד סימן
רע"ו ס"ק י"ט):

רבינו חננאל

להכי כתב רחמנא לעדות
גבי שכונת ביטוי וגבי
טומאת מקדש וקדשיו
ובכולהו כתיב: ונעלם
ובעדות לא כתיב ונעלם
ללמד: שחייב המיד
כשונג: **מתני'** משביע
אני עליכם שתעידו לי
שאמר איש פלוני ליתן
לי מאתים זוז ולא
נתן, וכפזר פטורין. ודיליף
תחטא תחטא מפקדון.
מה פקדון הכינת ממן
(נכל) (ויש לו) אף בעדות
הכינת ממן וזו לו עליו

ממון של חובע. משביע
שנאמר ושמעה קול אלו
לעדות. עמר בבית הכנסה
שהיו קרובין או פסולין
חייבין. ת"ל ושמעה קול
עדים ביניהן. וחזי להו ה
סעיה של בני אדם ועד

(ה) אולי 57-ל האמור בתו שהוא בבריתא לסניט.

שבועת העדות פרק רביעי שבועות

וּמִשְׁמֵי לִכְנֵס כִּסֵּה כֹהֵן מִתְּרַבֵּי' אֵלָּא עַל חֲצִיטָה מִמּוֹן כִּדְקוֹן.
שְׂאִילוֹ הַעֲדִיחוֹ הָיוּ מַחֲבִיטִין אֹתוֹ מִמּוֹן אֲחֵל זֶה אִם הַעֲדִיחוֹ לֹא
הָיָה מַחֲבִיט שְׂהִיָּה יוֹכֵל לִמְדַּח חֲזָרָה בִּי: מַשְׁבִּיעַ אֵינִי עוֹלִים. כֹּלֵה
מִמֶּנִּי מִפְּרֵשׁ בְּגִמְרָא: גִּבְי' וְיֵשׁ לוֹ. שֵׁשׁ מִמּוֹן עֲלִיוֹ: וְהוּא עַד.

שהיה עד כחותה שעה: פשיטא.
דלא לא עדס בניות מלא אטנריך
למינתי נמתחין פטרין: לא לריבא
דקאי עלייהו. שומדנ דנר עדו:
מסו דסימא. ודאי להק דקימי גביה
אקמר והרי יחד עדו קמיל: סניא
גמי סי. דלף עב גב דגביהו קא
פטרין: ראס מיסע סב בני ארס
ועדו בניות. ע"כ דקאי גביהו
אקמר מדקאמין סימא כ"א אפי"כ
העומדין כאן חיל הוא עד: כרי
ייסוד עדו. דכין וואר עומדין כאן
אותן העומדין אכלו יחד וסביני ולי
לא פסרם: כאן בדיא חנא ברישא
דמורס: אס לוא יגיד. חנא מלא
למדורס: ביה לו לא: מתנבי' מלוס
עליכס. בגמרא מפרש: דל"ח
גלי. אס הכתוב בלח"ק דל"ח:
ביו"ד ה"י. שס הכתוב ארעב וסות
הכתוב ביו"ד ה"י: הסקלל ככולו.
מנכר את הסס בחדש מהס כנון יכה
פלוני את הסס שזה הוא חיובו
שססקלל סס סבס. ח"י. מיתה:
הסקלל עמוס כו'. מפרש בגמרא (ט.):

יִכְכֶּה ה' אֱלֹהִים (ו) וְכֵן יִכְכֶּה אֱלֹהִים
 גַּם בְּחַיֵּינוּ וְכֵן כְּמוֹ וְיִקְרָא בְּכָדָר
 בְּרֵאשִׁית מִתְּחִילת וְדוּקִימָה: וְהָאֵל אֱלֹהִים
 אֵם אִמֵּר לְעֵדִים אֶחָד מִן הַמִּקְרָאוֹת
 שֶׁבְּקִלְלוֹת יִכְכֶּה הַשֵּׁם שֶׁשָּׂחַת וְגו'
 אֵם תַּעֲדִינִי וְכֵן (ו) יִכְכֶּה הַשֵּׁם
 כְּשֶׁנֶּחֱמָה אֶחָד קוֹרֵא קִלְלוֹת בְּחִמְיוֹהָ
 וְהִמָּחֵר לְעֵדִים אֵם (ו) יִכְכֶּה אֵם לֹא
 תַּעֲדִינִי וְהָאֵל אֱלֹהִים דֹּהֵא כְּמִיד בְּהֵס"ו
 כָּל אִלוֹת הַבְּרִית: אֵל יִכָּךְ. אֵם
 תַּעֲדִינִי וְהָאֵל יִכְרָךְ אֵם תַּעֲדִינִי
 (ו) וְהָאֵל ר' מֵאִיר מַחֲבִיר. (ו) מִכָּל
 לֹא אִחָה שׁוֹמֵעַ הֵן אֵל יִכְכֶּה אֵם
 תַּעֲדִינִי וְהָאֵל לֹא תַּעֲדִינִי יִכָּךְ:
גַּם' כְּלוּלָהּ הַאֲמֹרָה כְּפֹרָה.
 (ו) הַמִּזוֹת לֹא כְּמִיד בְּפִרְשָׁת
 נִדְרִים (ו) וְיִקְרָא (ח): **כּוֹנֵנֶכֶם** לְשׁוֹן
 אֲסִירָה בְּכַלֵּי בְּרוֹל (סְהִלִּים קִמֵּט):
וּפִרְשָׁתָּ אֵינִי בְּכַפּוּסָה. מוֹדִיר אֵם
 הַשֵּׁם כְּאֶחָד מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת הַלְלוּ:
 כְּמִי

דברי ר"מ וחכמים פוטריין ו

גמ' משיבינו עליכם מאי קא מצוה אני עליכם בצוואה הא רתני רבי חייא כוכלכם אני עליכם בשבועה מצוה אנוני כיור הי כשרי בצבאות בחנוך שמוות שנמחק ויש שממאלהיכם אהיה אחר אהיה האריר והחזק והאמיץ העוז חנוך

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

אני עליכם כשתדעו לי עדות תעידו לי. וידעו
והוא עד. כלומר מקודם האלה. בעיני שקדמו
ואמר משיב אני עליכם כ"י עד מטורין. וכן א
טורין: ת"ר עמד בכית הנכנס ואמר משיבני
אלה והוא עד. מה שיהא מתכוין להם מ"י והוא
נצחה עליהם. מהו דמיא כמה דמתכוין ואמר ל
כנייהו כ"י עד יכול אמר כלל העומדי

נבחרתה לסניט.

להכי כתבה רחמנא לעדות גבי שבועת ביטוי וגבי טומאת מקדש וקדשיו ⁶ בדבכול נאמר בהן ונעלם וכאן לא נאמר בהן ונעלם לחייב על המיד כשגוג: **מרגז'** 'משביע אני עליכם אם לא תבואו ותעידוני שאמר איש פלוני ליתן לי מאתים זוז ולא נתן הרי אלו פטורים שאין חייבין אלא על חביעת ממון כפקדון 'משביע אני עליכם כשתדעו לי עדות שכתבוא ותעידוני הרי אלו פטורים מפני 'שקדמה שבועה לעדות 'עמר בבית הכנסת דאמר משביע אני עליכם שאם אתם יודעין לי

עדות שכתבאו ותעידנו הרי אלו פטורין (ע"ד)
משביע אני עליכם איש פלוני ופלוני שאם
ותעידנו שבועה שאני אנו יודעין לך עדות ו
או שהיה אחד מהן קרוב או פסול ה"ה"י א
ושאמר להן הנתבע משביע אני עליכם שאם
ותעידוהו הרי אלו פטורין י"ע"ד שישמעו מפי ה
אם לא כתבאו ותעידנו שאמר איש פלוני לית
חייבין ת"ל יתחטא תחטא לגזירה שוה נאמר
מה להלן בחביעת ממון ויש לו אף כאן בת
עליכם כשתדעו לי עדות כ"י; ת"ל משביע
שכתבאו ותעידנו יכול יהו חייבין ת"ל וישמעו
ידע מי שקדמה עדות לשבועה ולא שקדמ
הנכנס ואמר משביעני עליכם: אמר שמואל
צריכא דקאי עילויהו מהו דתימא כמאן דאמר
י"א ראה סיעה של בני ארם עומדין ועדיו בני
אם אתם יודעין לי עדות שכתבאו ותעידו
והרי לא ייחד עדיו יכול אפילו אמר כל העו
והרי ייחד עדיו: אמר לשנים משביע אני
עליכם פלוני ופלוני אם אתם יודעין לי עד
אני עדות עד מפי עד או שהיה אחד מהן קרוב
י"א לא גיד ונשא עונו כראיין להגדה הכת
ת"ר שלח ביד עבדו או שאמר להן הנתבע מ
לו עדות שכתבאו ותעידוהו יכול יהו חייבין ה
תלמודא אמר ר"א אם לוא גיד כתיב אם לו
לא גיד פטור: **מתני'** משביעני (אני) על
אני הרי אלו חייבין בשמיים ובארץ הרי אלו
בצמאות בחנוך ודוחם כנאך אפי' ברכ חסר
המקלל בכלל חייב דברי ר"מ וחכמים פטורין

מקלל 'עצמו' וחבירו בכולן עובר בלא תעשה.
הכתובה בתורה אל יכר ויברכך וייתן לך
ר' אמר רב יהודה הכי קאמר משיבני אני ע
תורה בתורה אוסרנא אני באיסור האמור כ
הרי אלו חייבין כוכל באוריינא מי כתיב
עליכם בשבועה אוסרנא אני בשבועה כוכי
ורחום בארך אפים ברכ חסד: למימרא דתו
שאין נמחקין אלו הן שמות שאין נמחקין
דלת ויוד הי שדי צבאות הרי אלו אין נמ
ורחום ארך אפים ורב חסד הרי אלו נמחקין אמר

עדות אח"כ. ובספר ברוך שטרן.
עדות לאלה ולא שקדמה האלה
וידועו לו עדות עד מפי עד. או
כס שחבאו העידו לו יכול זה
הסביר עד אמר שמואל ואפילו
עד דמי קמ"ל. עתה נמי הכי אר
האמת עדות מן הדומה אר שמואל

לה.

עג א מ"י פ"י מחלכות
שמועות הלכה ב:
עד ב מ"י שס פ"ט הלכה
ח:
עז ג מ"י שס הל' ז:

עו ד מ"י שם הלכה ט:
עו ה מ"י שם פרק י
הלכה א:
עו ו מ"י שם פרק ט
הלכה ו:
ע"ה ז ח מ"י שם הל' ט:
ט ט מ"י שם הלכה יא
ופ"ב שם הלכה ז ג:
מ"ה מ"י מ"ב מהלכות
עבודת כוכבים הלכה
ז:

פג כ' מ"י פ"ה מהל'
מחרים הלכה ג סמג
לארץ רט טור שו"ע ו"ד
סיתן רמא סע"ף א'
פג ל' מ"י פכ"ו מהל'
סנהדרין הלכה ג סמג
לארץ רט ר"א טור ו"ש"ע

ח'ר"מ סימן כ' סעיף א':
 ס'ד כ' מ'י' שם הלכה ד'
 טו"ש"ע שם סעיף ב':
 ס'ד כ' מ'י' פ"ט מהלכות
 שביעות ה' יא':
 ס'ד כ' מ'י' פ"ז מהלכות
 יסודי המורה הלכה ב'
 ס'מג לארץ ב' טור יסודי
 י"ד סימן רע"ו סעיף ט':
 ס'ד כ' מ'י' שם הל' ה':
 ס'ד כ' מ'י' פ"ב מהל'
 שטותות הלכה ב' והלכה
 ג':

מוסף רש"י

[illegible]

רבינו חננאל (רמב"ם)

כל העומדין כאן יחד
צוירי חייביך. אסא לשנים
[כ"ו] אסא אתה ודעיך על
עזות שחבואו וחצידינו.
הן ודעיך על עזרת עז
מפני עז. יכול וירי חייביך.
תל אסא לא יגיד ונשא
ענו תגיד להגיד התבאר
מדרב: מתיגן שלח הכר
עברו אז שאמר להם
התבאר משפיר אז עליהם
כ"י הרי אלו מטורין
ששפשוש מפי התבאר.
ופשרה ר' אלעזר מדרבתי
אסא לא יגיד כלומר אסא
ולא יגיד ונשא ענו.
הא לאחר אסא לא יגיד

בשבועה האמורה בתורה.
דרך האמורה בתורה אלא
דיו בשמים ובארץ פטורין.
חסד ובכל הכנויים חייב.
אלהים אלהים אלהים
ל הגבור הנורא החזק (א)
א רחום במי ששמו חנו.